

deri paa Finantsloven. Det vil ikke være vanskeligt, naar man vil gjøre sig den Uleilighed at søge efter i Forhandlingerne i Tidenden, at finde en Mængde af den Slags Tilfælde. Jeg vil heller ikke benegte, at der kan have været Lønningsforhøielser opsøgte paa Finantsloven, som vel at mærke have været Summer, der ønskedes brugte til Lønninger, men dog have været stillet til Ministerens Disposition. Ogsaa derpaa findes der jo ikke saa ganske saa Exempler. Men at man paa den Maade gennem disse Tillæg forandrer Lønningsratserne og derigjennem den hele administrative Ordning, tror jeg ikke, at man skulde finde og paavise noget Exempel paa i Finantsloven. Det er jo dog aabenbart, mine Herrer, at de Spørgsmaal, som her foreligge, ikke ere rene Bevillingsspørgsmaal. Det er jo aabenbart, at hvorvel der naturligvis behøves en Bevilling, er der dog andre Hensyn, som have fuldt saa Meget at betyde i disse Sager, og det er den Destruktion — om jeg saa maa sige — som man der ved indfører i saa at sige hele det administrative Maskineri. Jeg taler slet ikke om, hvilke Konsekvenser der kan komme af at gaa ind paa saa betydelige Forandringer i Lønningslovene, som disse Forslag forudsætte, og som jeg tror, at de Herrer blive nøbte til at fastholde; det er Forhøielserne. Jeg tror ikke, at Tiden er af den Bestaaffenhed, at man vil kunne komme til at negte disse Forhøielser, naar man engang har bevilget dem. Jeg kan derfor ikke sige Andet end, at det har undret mig at se, at det ærede Udvalgs Flertal har kunnet fremføre, at det er en ved lang Tids Erfaring vunden Praxis, at man kan sætte Lønningsforhøielser paa Finantsloven. Jeg siger, at dette maa forstaaes med den Modifikation, at Lønningsforhøielser af den Bestaaffenhed som de, der her er Spørgsmaal om, og som gribe ind i Lønningsforholdene, vil man ikke let kunne paavise at have givet i det Omfang, hvori det her foreslaas. Det ærede Udvalgs Flertal har fremdeles omtalt, at der ogsaa var et Vidnesbyrd fra den foregaaende Regjering om, at den vilde admittere Lønningsforhøielser af denne Bestaaffenhed paa Finantsloven. Som den ærede Ordfører selv har sagt, blev der fra Regjeringens Side forelagt et særligt Lovforslag angaaende denne Sag, og om Regjeringen end vilde have fundet sig i at tage Lønningsforhøielserne op paa Finantsloven, saa beder jeg Dem vel at mærke, at de den Gang havde en noget anden Form, end de nu have; thi der fandtes da et Stykke Lønningslov optaget i § 25; og dernæst vil man ikke kunne fortaenke den nuværende Regjering i, at den her finder en Bestræftelse paa det gamle Ord: af Skade bliver man klog, men sjelden rig. Thi ligesaa vist som Resultatet ifjor blev, at Embedsmændene intet Tillæg fik, ligesaa vist er det, at Regjeringen ikke kan overse, at Finantsloven skal gennem det andet Thing, og man kan

være fuldkommen sikker paa, at dette ikke kan fratagde den Fordring, som det opstillede ifjor. Det undrer mig, at det ærede Udvalgs Flertal har kunnet tro, at denne Kulisjesforandring, om jeg saa maa sige, som er foregaaet i Mar, paa nogen Maade skulde være istand til at dække, at det dog er en Tillægslønningslov, man her foreslaar. Ei heller kan jeg tro, at Landsstinget, der synes at have et saa aabent Die for dette, ikke skulde opdage, at det i Grunden er akkurat det selv Samme, kun i en lettere Form, og derfor ikke skulde reise den selvsamme Modstand imod det som ifjor. De Herrer ville neppe fortaenke Regjeringen i, at man ikke ønsker at fremstabe en politisk Strid om et Spørgsmaal som dette, i Særdeleshed naar man har Erfaringen for sig, at det kan ende med, at det, Regjeringen anser for sin Pligt, nemlig at skaffe Embeds- og Bestillingsmændene et Lønningstillæg, bliver aldeles tilintetgjort gennem en saadan politisk Strid. Men, mine Herrer! selv uden Hensyn til dette, vil jeg, om end ganske kort, vende mig til Sagens Formalitet, saaledes som det ærede Udvalgs Flertal nu har troet at kunne forme den. Jeg maa sige, at Hensynet hertil gjør det efter min Formening umuligt for en Regjering, der har en Følelse af sit Ansvar, at modtage Tillæget. Jeg vender mig her først til den Hovedsætning, som det ærede Udvalgs Flertal har stillet frem som det bindende med Hensyn til de Regler, det giver i Betænkningen. At Uttringer i Betænkninger overhovedet skulde have Lovskraft lige overfor Administrationen, kan i en vis Henseende være rigtig, forsaavidt Administrationen gaar ind paa dem; men saavidt ere vi endnu ikke komme her i Landet, at man giver Love mod Regjeringens Villie. Altsaa, naar Regjeringen ikke kan gaa ind paa saadanne Udtalelser paa den Maade, som det ærede Udvalgs Flertal har betragtet dem, saa er derved det Forbindende ved Betænkningens Ord ophævet. Man stemmer ikke om Betænkningens Indhold, men man stemmer om Summer. Hvad vilde de ærede Herrer sige, dersom f. E. Landsstinget vedtog Summerne, men nedlagde en bestemt Protest imod Motiverne? (Berg: Det kan det gjøre!) Ja, det kan meget vel gjøre det, og jeg vil sige, at det stiller sig for mig saaledes, at den Form, som man her foreslaar, er ensbetydende med, at man stiller en Sum til Regjeringens Raadighed. Dette er vistnok ikke Mening, men naar Regjeringen ikke tiltræder Motivering, maa det blive Meningen. Men et Spørgsmaal endnu, mine Herrer! det er paa ingen Maade udelukket, at der kan blive Tale om Domstolene ved disse Spørgsmaal. Ero De da, at Domstolene ville respektere en saadan Uttring i en Betænkning som denne, naar den bliver underkastet Domstolenes Prøvelse. De Herrer maa ikke glemme, at der er en § 12 i Loven af 26de Marts 1870, hvorefter der er adskillige Embeds-